

MYCOLOGISCHE NOTITIES

OVER *COPRINUS ANGULATUS*, *C. BOUDIERI* EN *C. EPISCOPALIS*

De meeste van onze lezers zullen op brandplekken wel eens inktzwammen hebben gevonden. Dikwijls, in ons land bijna altijd, betreft het dan *Coprinus boudieri* Quélet. Mikroskopisch is deze soort direct te herkennen aan zijn merkwaardige sporen (fig. 1 a). Sinds een aantal jaren komt men deze paddestoel in de literatuur meestal tegen onder de naam *Coprinus angulatus* Peck. De oorzaak van deze naamsverandering is een artikel van Jossierand. Op grond van beschrijvingen van Peck van 1873 en 1874 en van een onderzoek van een fragment van een door Peck zelf gedetermineerde *C. angulatus* kwam Jossierand tot de konklusie: *C. boudieri* en *C. angulatus* zijn synoniemen. En daar de naam van Peck er eerder was dan die van Quélet moest onze paddestoel voortaan *C. angulatus* heten. Wij moeten hierbij wel vermelden, dat Jossierand van het materiaal dat hij uit de Verenigde Staten toegezonden kreeg, alleen maar de sporen had kunnen onderzoeken.

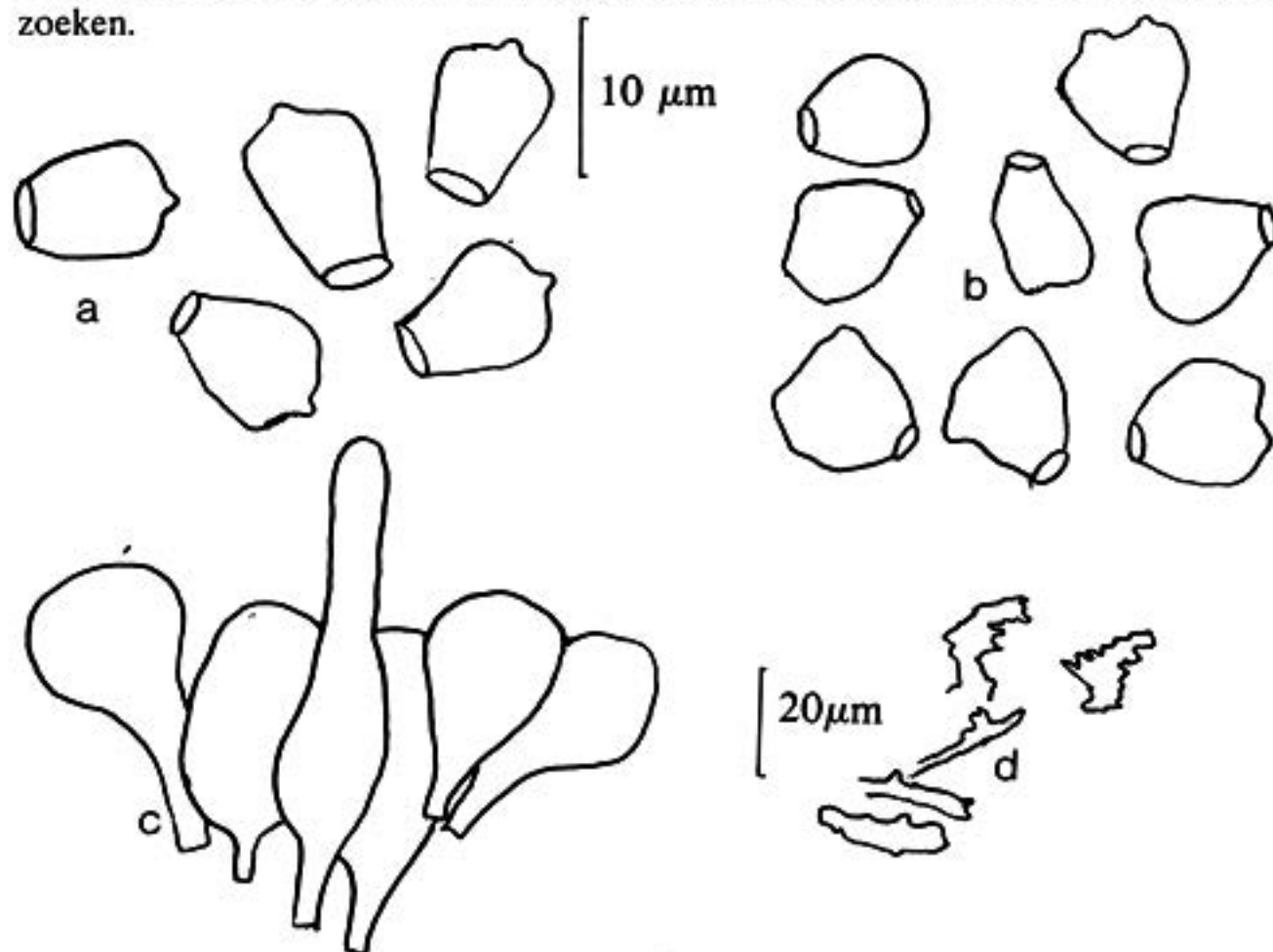

Fig. 1. *Coprinus boudieri*: a. sporen; b. sétules op de hoed, *C. episcopalidis*: c. sporen; d. velumhyfen.

Langzaam drong dat ook verder door, zo kan men in de eerste druk van Moser nog de oude naam *C. boudieri* vinden, later wordt dat *C. angulatus*. Ook de engelse Checklist van 1960 vermeldt deze naam.

Josserand komt in 1944 op de dwalingen zijns weegs terug. Hij beschrijft uitvoerig, hoe hij eerst alleen maar de korte beschrijvingen van Peck uit 1873 en 1874 had gelezen, maar later via Saccardo er achter was gekomen, dat Peck in 1879 nog een aanvullende beschrijving had gepubliceerd van zijn *Coprinus angulatus*. Daarin schrijft Peck, dat zijn vroegere beschrijvingen waren gedaan naar gedroogd materiaal, waarvan de hoed geheel kaal scheen, maar dat hij later levend materiaal had gekregen, waarvan de hoed in het midden kleine, vergankelijke (subpersistent) wratjes had. Aangezien *C. boudieri* in het geheel geen velum heeft, alleen maar "sétules" tussen de hoedhuidcellen, is daarmee de synonymie van *C. boudieri* en *C. angulatus* van de baan. Men kan dit ook lezen in Lange's Flora agaricina Danica, deel IV: 115-116.

Het lijkt me dus bijzonder nuttig om voor onze bekende brandplekken-inktzwam voortaan de verkeerde naam *C. angulatus* niet meer te gebruiken, maar de goede: *C. boudieri*.

Er bestaat nog een andere inktzwam, waarvan de sporen veel lijken op die van *C. boudieri*, nl. *C. episcopalis* Orton (fig. 1b). In oktober 1971 vond J. Geesink deze soort bij Gerolstein (BRD) en hij schreef erover in Westfälische Pilzbriefe (1973). Ik kreeg van hem een fragment en kon de sporen heel goed en ook de velumhyfen nog een beetje bekijken. De sporen lijken zo op het eerste gezicht veel op die van *C. boudieri*, maar ze zijn hoekiger en de pore is ook wat kleiner; men vergelijk fig. 1 a en c. Wat de hoedhuid betreft, zoals reeds gezegd heeft *C. boudieri* geen velum, maar "sétules" op de hoed, terwijl *C. episcopalis* velumhyfen heeft met vele kleine uitsteeksels; men vergelijk fig. 1 b-d. Dit soort velumhyfen is karakteristiek voor de groep der "Impexae".

Als men de beschrijving van *C. angulatus* Peck leest (de derde van 1879) en die van *C. episcopalis* van Orton van 1957, dan moet men wel tot de konklusie komen dat deze soorten nauw verwant zijn. Het zou interessant zijn om eens authentiek materiaal uit de Verenigde Staten te onderzoeken.

LITERATUUR

- Geesink, J. (1973). Westfälische Pilzbriefe 9: 72-74.
 Josserand, M. (1938). Bull. Soc. Myc. Fr. 54: 127-130.
 Josserand, M. (1944). Bull. Soc. Myc. Fr. 60: 14-18.
 Orton, P.D. (1957). Trans. Br. Mycol. Soc. 40: 270-272.

P.B. Jansen (Lelystad)